

Eladhatók a külterületi földek

A Gazdasági Bizottság a mezőgazdasági és élelmiszerügyi miniszter és az építésügyi és városfejlesztési miniszter együttes előterjesztése alapján határozatot hozott egyes állami tulajdonban levő külterületi földek eladásáról, illetve hasznosításáról, illetve hasznosításáról. A földtulajdonosok és a földhasználati viszonyok továbbfejlesztése indokolta, egyes gazdasági és társadalmi igények kielégítése pedig szükségessé teszi, hogy a községek, városok külterületén az olyan állami tulajdonban levő földeket, amelyek területi elhelyezkedésük, terepviszonyaik miatt mezőgazdasági nagyüzemi gazdálkodásra nem alkalmasak, megosztva értékesíteni lehessen, s ezeket az állampolgárok személyi tulajdonként megszerezhesék. A földtulajdonról és a földhasználat továbbfejlesztéséről szóló törvény megszüntette a korábbi, korlátozásokat, s ez lehetővé teszi az említett területeknek az eddiginél gazdaságosabb hasznosítását.

Az akció lehetőséget ad a mezőgazdasági termeléssel nem élethivatászerűen foglalkozó falusi és városi dolgozók szabad idejének társadalmilag és egyénileg egyaránt célszerű felhasználására, a telekspekuláció megakadályozását célzó intézkedések hatékonyabbá tételére.

Éjszakai műszak Vietnámért

Nem álltak meg a gépek tegnap, szombaton este 10 órakor, mint máskor a szegedi kenderfonógyárban. Vietnam megsegítéséért éjszakai műszakra jöttek a munkások, műszakiak. Azok, akik a héten délelőtt és éjszaka — nekik, az éjszakaiaknak jár a teljes szabad szombat — dolgoztak. Vasárnap reggel 6 óráig tartott az önként vállalt munka, amelyben közel hatszázan vettek részt, jó szívre adva a szombat éjszakai kezeset a harcoló és vérző Vietnám népének.

Kiktől indult a kezdeményezés? Nem lehet rá felelni, mert közös munkáskció — ahogyan Gyulai Zoltán, a csúcsparvezetés titkára megállapította. Idősebbek és KISZ-isták, a gyári közönség tisztelettel parancsoló, cselekvő szolidaritása volt ez újra.

A Cél nevű szocialista brigád a fonóipar legjobbjai. Heten vannak: a patronáló Szilasi Béla művezető, Bali Andrásné brigádvezető, Dukai Ernő, Lengyel Zsuzsa, Lévai Ferencné, Németh Pál és Szilasi Béláné.

Kétgyermekes édesanya Bali Andrásné. Látta a tévé képernyőjén, hogy az amerikai szuper-repülőök bombáitól pusztulnak a vietnami emberek. Méltón simogatta meg fiait, a 12 éves Andrist és a 10 éves Ferkót.

— Mi, anyák — mondta —, akik életet adunk, csak gyűlölhethetjük azokat, akik kioltják az életet. Együttérzünk a vietnami néppel, akikre gonoszul rátámadtak. A legtermészetesebb, hogy segítünk és megtoldjuk a munkát szombat éjszaka.

Közbeszól Lévai Ferencné, akinek unokája, Évike, tizhónapos.

— Még hallani, látni is borzalmas, hát még végigélni, ami Vietnamban történik. Szívesen jövünk a



Somogyi Károlyné felvétele

Négyen a vietnami műszakban dolgozók közül. A termelés adatait nézi Lengyel Zsuzsa, Szilasi Béla, Bali Andrásné és Lévai Ferencné

vietnami műszakra, mert úgy érezzük, hogy enyhítenünk kell a fájdalmát, a gondokat.

— Lengyel Zsuzsa — jegyezte meg később a brigádvezető a fiatal, szerény lányról — Makoról jár be dolgozni. Szombat délután, műszakja után nem utazott haza, itt maradt és este 10 órakor megint a fonógép mellé állt.

Szorgalmas, az életet komolyan vevő fiatal Dukai Ernő technikus és Németh Pál segédművezető is. Ok, mint hasonló korú társaik, a farszto munkáshétköznapok után szombaton kicsit szórakozni indulnak. Ezen a szombat éjszakán Dukai Ernő és Németh Pál, akárcsak Szilasi Béla művezető, köz-

vetlenül fonógépen dolgozott: ami pénz a termelésük után jár, a vietnami szolidaritási alapnak adják.

Szilasi Béla 28 esztendő, Miután 1958-ban érettségizett, mindjárt ide jött dolgozni.

— Kicsi gyerek voltam a második világháború idején — mondta —, de a légiriadót nem tudom felejteni, az agyamban van... A VDK fölött egymást követik a légiriadók, hullanak a bombák, pusztítják embereket, otthonokat, kórházakat. Ha ebbe valamelyest is belegondolunk, akkor előnt a harag azok ellen, akik ezt teszik.

Telnek az éjszaka órái — gyűlnek a forintok. M. S.

Olajbányászok gondjai

1968 fordulópontnak számít az olajtermelő munkások, a szegedi olajtermelés történetében, mert hónapról hónapra több és több olaj kerül a felszínre, gombamódra szaporodnak a különböző berendezések, a kísérletezés helyett a rendszeres olajbányászat veszi kezdetét. Köztudomású: a szegedi olajmedencében hazánk egyik legnagyobb gazdasági beruházását, a 3,2 milliárd forintos olajprogramot hajtják végre — gyorsított ütemben. S ez az erőpróba tetemes feladatok elé állította és állítja az embereket. Közben ezernyi gond, s bizony jó néhány galiba is keletkezik, amelyeknek nagyobbik része a pionír munka természetéből, a kezdet nehézségeiből származik.

A napokban nyolc termelési tanácskozáson 800 munkás összegyezte az elmúlt év tapasztalatait. Tárgyaltak, nem egyszer szenvedélyesen vitatkoztak, pontról pontra derítették fel a gondokat, melyeket talán semmiféle más módszerrel nem lehetne kideríteni. Ha az emberek nem szólnának róla, lehet, hogy elsikkadnának a fiókok mélyén lapuló jegyzőkönyvekben. Ezekben a termelési tanácskozáson például elmondották, hogy a Moszkvai körúti zárt telepen is — finoman szólva — eltűnik az üzemanyag az autók tartályjaiból. Elmondották, hogy még mindig minimálisak a szociális lehetőségek, nincs melegező, elég öltöző, fürdő.

Az elmúlt évben több ezer munkára vesztett el szervezetlenség miatt, sokszor előfordult, hogy nemcsak anyagok, de a tervek is hiányoztak egyes fontos építkezésekről. Kiderült, hogy az amúgy is szorongató gépkocsihányat a hosszú javítási idő súlyosbítja. A nélkülözhetetlen gépkocsik 10-30 százaléka

állandóan áll, nincs hely, ahol az autót megjavítsák, az idegen vállalatok nem megfelelően végzik el ezt a munkát. De a sofőrök becsületesen elmondották azt is, hogy maguk is felelősek, hiszen nem egyszer az ő hibájukból akadozik a munka.

Belterjes ügyek? Valóban azok. De ezeknél is nagyobb figyelmet érdemel, hogy a munkástanácskozáson minden eddiginél erőteljesebben, őszintébben vetették fel a gondolatokat. Műhozzá a változtatás indítékai, hogy mindre kivétel nélkül megoldást találjanak. A termelési tanácskozáson a kritikák mellé javaslatokat fogalmaztak, olyanokat, amelyeket az egész olajtermelés érdekében érdemes végrehajtani.

Nem túlzás: az olajbányászok ilyen kiállása, változtatni akarása garancia. Biztosítják a feladat jó elvégzéséhez.

Emlékszem, évekket ezelőtt, ahogy az első olajmunkások jöttek, úgy, azonnal indultak volna vissza Szegedről. Akkor is beszéltem velük. Az volt a véleményük, hogy nagyon nehéz lesz itt gyökeret verni, kizárólagosan nagy munkát bíztak rájuk. Idegen volt a város, a feladat. És ezek az emberek ma egészen másként nyilatkoztak. Sajátjuknak érzik az egész olajprogramot, úgy beszélnek róla, mint személyes ügyükről. A Kőolajtermelő Vállalat sokmillió gondja — egészét nézve — hatalmasnak látszik. A munkások azonban szétosztották maguk között ezt a gondot. A közös felelősségvállalás az üzem életében talán soha nem történt meg ilyen érthetően, kézzel foghatóan. A jelent, a jövőt nézve — ez is döntő fordulat.

Matkó István

Forradalmi ifjúsági napok

A forradalmi ifjúsági napok Szolnok megyei megnyitójaként szombaton „Damjanich tábornok nyomában” jelszóval ünnepi ifjúsági találkozó rendeztek Cibakházán. Szolnok, Bács, Békés és

Csongrád megye mintegy félezer parasztfiatalja vonult az 1848-as szabadságharc egykori főhadiszállásának színhelyén felállított emlékműhöz.

Minden hely foglalt a BNV-n

Az idén május 17-27 között rendezik meg a Budapesti Nemzetközi Vásárt, nyitási tehát éppen két hónap áll rendelkezésére. Minthogy az idei BNV az új gazdasági mechanizmus bevezetésének első évében zajlik, fokozott érdeklődés jellemzi mind a hazai mind a külföldi részvételt. Eppen ezért a kiállítók az eddiginél jóval nagyobb helyigénnyel jelentkeztek, de már az év elején kitéhetett volna a HUNEXPO a táblát: „Minden hely elkel”. Több mint 30 országból jönnek kiállítók. Tavaly ezernél több külföldi cég mutatotta be gyártmányait a BNV-n, s többen nem tudtak helyet adni az idén sem.

A vásár területén már élénk a munka: az építők, szerelők hozzákezdtek a vásárváros mintegy 50 épületének, pavilonjának tatarozásához, szépítéséhez. Az előkészületek lendületesen folynak azokban az üzemekben is, amelyek új konstrukciókat akarják megismertetni a vásáron, vagy új közszükségleti és divatcikkekkel jelentkeznek.

A MASPÉD raktárába már befutott az első külföldi szállítmány is. A Szovjetunióból mintegy 8 vagon áru érkezett. Számos nyugati cég, köztük angol és NSZK-beliek

— a lipcei vásárról egyenesen Budapestre kívánják eljuttatni kiállítási anyagukat. A MASPÉD-nek mintegy 600-700 vagon külföldi árut kell fogadnia a BNV megnyitásáig.

Az alkotó emberért

Gazdasági reform. Kimondjuk a szót és tudjuk, érezzük mögötte az embert; az alkotó, dolgozó emberért született az új mechanizmus, aminthogy szocialista társadalmunkban végső fokon mindennek az ember szolgálata ad célt és értelmet. Ebből következnek, hogy a reform közvetlenül is, közvetve is fokozott szerepet szán a munkálkodó ember egészségéért, testi épségéért vigyázó törekvéseknek.

Kétségtelenül indokolt, s nem monc ellent az onállóság elvnek, hogy a munkások egészségét-biztonságát védő intézkedésekre továbbra is központi rendelkezések kötelezik a vállalatokat. Irányutatójuk alapján jöttek létre a vállalati kollektív szerződések ideigvaló passzusai, valamint a vállalati munkavédelmi szabályzatok. Miután a fejlesztéshez, felújításhoz rendelkezésre álló eszközöket önállóan használhatják fel az üzemek, különösen fontos, hogy rövidebb és hosszabb lejáratra is munkavédelmi terveket kell készíteniük a korszerű, egészséges, biztonságos körülmények fejlesztésére.

Ennyi is elég annak bizonyítására, hogy a reform még felelősegteljesebb tevékenységet követel az üzemek vezetőitől. Külön figyelmet érdemel a Munka Törvénykönyvének ez a kitétele: „a vállalat köteles a munkavégzés körülményeit tervszerűen javítani és ha szükséges, a munkaviszonyra vonatkozó szabályok megtartásán túlmenően is minden rendelkezésre álló intézkedést megtenni a dolgozók egészségét és biztonságát fenyegető veszélyek elhárítására”. A „megtartásán túlmenően is” hangsúlyos érthető a dolgozók védelme nem lehet csupán az előírások formális megtartása, hanem ha egy speciális esetre nincs előírás, akkor is meg kell tenni a szükséges intézkedéseket. A termelés egyik napról a másikra változhat, új termékek gyártására, új technológiák bevezetésére kerülhet sor; új veszélyforrások is keletkeznek így. Ilyenkor soron és paragrafuson kívüli intézkedésekre lesz szükség, s minden anyagi megfontolásnál fontosabb, hogy az alkotó embert körültekintően oltamazzák.

Elismerést érdemel az a szakszervezeti munkavédelmi apparátus, dicséret illeti azokat a gazdasági vezetőket is, akiknek lelkiismeretessége, fáradozása nyomán fokozatosan csökken a balesetek száma. A közelmúltból is azt mutatják a tapasztalatok: a sérülések, csontkulások, s az olyan szerencsétlenségek, mikor már az orvosi beavatkozás sem segíthet, nem törvényszerű velejárói a munkás hétköznapoknak. Az árgusszemű óvatosság helyett azonban egyes vezetők még mindig kényelmesebbnek tartják a szabályok megsértése fölötti szemhunyaszt. A dolgozók némelyike pedig gyakran virtuskodásból, legénykedésből teszi kockára épségét, egészségét. Ezért kell minden eddiginél jobban fölkelteni az emberekben a felelősségérzetet, maguk miatt éppúgy, mint társaikért.

A közelmúltból a gonoszkodó elővigyázatosságra a változtató jószándékra, de ezek ellenkezőjére is idézhetünk példákat a szegedi üzemekből. Öröm egy-egy munkásgárdának, ha régóta vajdó szociális problémái oldódnak meg, tisztálkodási, étkezési lehetőségei „komfortosodnak”. A Szegedi Falemezgyárban viszont építettek ugyan egy új ládaüzemet, de a szociális rész elkészítésével mindmáig adósaik az ott dolgozóknak. A 10-es számú AKÖV egyes munkahelyein, s paradox módon új telepén is, ki vannak téve az idő viszontagságainak, a tél hidegének a munkások. A vállalat ugyan mindent megtett a körülmények mielőbbi rendezéséért, de törekvései zátonyra futottak a kivitelező építővállalat bűnös felelőtlenségén. A Szegedi Nemzeti Színház asztalosműhelyében is van hiányosság: évről évre húzódik a gépeknél a forgácselzívás megvalósítása. Több eltitkolt balesetre is fényt derítettek a szakszervezeti szervek. Előfordult nem egyszer, hogy a dolgozóval elismertették, az ő hibájából történt a baleset. Az ilyen aláíratási tortúrák egyébként január 1-től végleg megszüntek: lényegretörőbb, bürokráciamentesebb lett a balesetek kivizsgálása.

Mind teljesebbek, megalapozottabbak a munkavédelem feltételei. A szakszervezeti tisztségviselők mellett ott örökölnek az üzemekben a szocialista brigádmozgalom is. Ennek a mozgalomban a legjobbjai társasait is óvják, figyelmeztetik, a tapasztalt szakmunkások mind nagyobb részt vállalnak a fiatalok segítségével, megtanítják őket a biztonságos fogásokra. A munkavédelmi örök örjáratai is hasznosan igyekeznek elejét venni a bajoknak. Csak a gazdasági vezetők, szakszervezeti funkcionáriusok s a munkások együttes erőfeszítése vezetett közös eredményre, teheti sikeressé a megelőzést. Ez pedig, nemcsak azért, mert a munkanap-kiesés helyett termelési érték képződik, hanem mert társadalmunk legfőbb értékét, az embert oltalmazza; igazán nagy és értékes eredménye lehet az új mechanizmusnak.

S. M.

Az új Volga



(Telefotó — MTI Külföldi Képszolgálat)

A Gorkij autógyár elkészítette az új Volga személygépkocsi első szériáját. A hatszemélyes, modern karrosszériájú autónak 100 lóerős a motorja, óránként 145 kilométeres a maximális sebessége. Fogyasztása 100 km-en 10-13 liter benzin. A motor 250 000 kilométer fut generaljavítás nélkül.

VASÁRNAP, 1968. MÁRCIUS 17.

DEL-MAGYARORSZAG 3